

Ondernemerspanel 35e meting - Hoogseizoen 2019 versie 2.0

Florens van der Gaag, Project Manager & Marloes Sikkema, Research Analyst

Index

Bevindingen

Achtergrond onderzoek

Conjunctuur

Kerncijfers

Bevindingen

Onderzoeksvragen

Conjunctuur (werkgelegenheid en omzet)

- Hoe presteerde de onderneming in de periode april 2019 tot en met september 2019 ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder?
- Wat zijn de verwachtingen voor de periode oktober 2019 tot en met maart 2020 ten opzichte van een jaar eerder?

Kerncijfers

Wat zijn de kerncijfers met betrekking tot:

- Bedrijfsopbouw
- Uurtarieven
- Inkoopcijfers
- Omzet
- Winst

Bevindingen

Conjunctuur (werkgelegenheid en omzet)

- De omzetontwikkeling kent nog altijd een zeer positief saldo. Sinds het hoogseizoen van 2015 is de omzetontwikkeling positief en verloopt het redelijk stabiel. Ondanks het positieve niveau nu, is het vooruitzicht minder positief.
- De verwachtingen voor het laagseizoen zijn negatief, zowel voor de omzet als voor de werkgelegenheid. De laatste keer dat de verwachting voor een seizoen negatief was, was voor het laagseizoen van '15-'16.

Kerncijfers

- De kerncijfers laten een helder beeld zien van de sector.
- De totale omvang van alle OnderhoudNL-leden bij elkaar is doorgerekend circa 3 miljard euro. Bij een totaal Nederlands bouwvolume van 54 miljard is dat een aandeel van circa 6%.

Bevindingen

Eind conclusie

Het gaat goed, maar de verwachtingen zijn gespannen

- Tot het voorjaar van 2019 waren de ontwikkelingen en verwachtingen goed in de Nederlandse bouwsector. Al in 2017 werd geconcludeerd (in het onderzoek voor OnderhoudNL naar de instroom en opleidingsbehoefte), dat de behoefte aan capaciteit groter was, dan de werkelijke instroom. Deze personeelstekorten waren de enige remming in de afbouwsector van betekenis, maar dat had slechts weinig invloed op de positiviteit van de sector. Stikstof en PFAS veranderde echter de verwachtingen voor 2020. Uit internationaal onderzoek van USP (Arch Vision; kwantitatief onderzoek onder architecten in de acht grootste Europese bouwconomieën) blijkt dat de invloed van de stikstof-regelgeving alleen in Nederland voelbaar is. De invloed van stikstof- en PFAS-regelgeving is met name heel sterk in de nieuwbouw, maar blijkaar trekt het ook het volledige vertrouwen in de bouw onderuit. OnderhoudNL leden werken veelal meer in de renovatiesector, maar dat blijkt geen redding voor het vertrouwen onder OnderhoudNL-leden. Zeer waarschijnlijk zit hier een causaal verband, omdat andere oorzaken met een negatieve invloed niet voor de hand liggen en niet bekend zijn bij USP.
- Enige voorzichtigheid is dus wel geboden voor 2020. De vraag is uiteraard of ook daadwerkelijk een stagnatie zal plaatsvinden of dat er zelfs een negatieve trend wordt doorgezet. Het veldwerk van dit ondernemerspanel heeft plaatsgevonden tussen eind oktober en medio december. In deze tijd werden er al meer plannen duidelijk omtrent oplossingen voor de bouw naar aanleiding van de stikstof en PFAS, maar een volledige oplossing is er nog niet.
- Ten slotte blijven de tekorten in de woningbouw groot en is Nederland één van de weinige landen die te lijden heeft onder de stikstof en PFAS ontwikkelingen. Een goede oplossing, kan de huidige knik ook weer snel doen omzetten naar een lijn terug naar boven.

Index

Bevindingen

Achtergrond onderzoek

Conjunctuur

Kerncijfers

Over het onderzoek

Doel van het onderzoek

OnderhoudNL wil inzicht krijgen in de economische ontwikkelingen van de branche (conjunctuur) en in belangrijke vergelijkingscijfers (kerncijfers).

Methode

De uitnodiging voor deelname aan het OnderhoudNL Ondernemerspanel is verzonden aan **1.641** leden van OnderhoudNL. Dit zijn alle leden van OnderhoudNL waarvan een kloppend e-mailadres bekend is. In het huidige onderzoek is een responspercentage behaald van **10%**.

Benchmark – architecten en aannemers

De omzetontwikkelingen, verwachtingen en de orderportefeuille wordt waar mogelijk vergeleken met architecten en aannemers B&U. Beide cijfers zijn afkomstig van USP onderzoeken, respectievelijk ArchVision (100 interviews per meting) en de Contractormonitor (150 interviews per meeting).

Onderzoeksverloop

Respondentenoverzicht

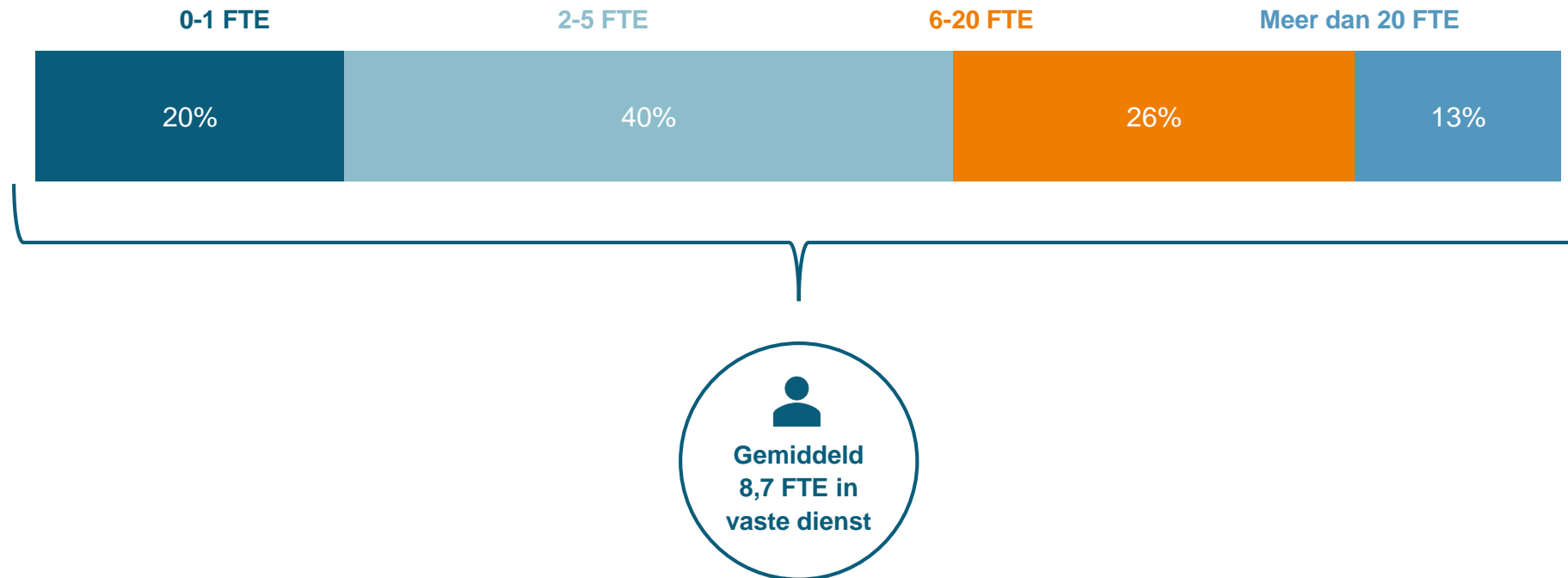
	Respons per sector						
	Totaal OnderhoudNL leden	Restauratie-schilders	Schilders	Vastgoed	Totaal	Glas	Industrieel
Totaal aantal in bestand	1.641						
Respons	164	3	132	16	11	2	0
Responspercentage	10%	-	-	-	-	-	-

Schilders hebben een aandeel van circa 80% in de respons, wat vergelijkbaar is met het aantal schilders onder de leden van OnderhoudNL. Ook ligt de verdeling in lijn met de eerste meting van 2019 en de edities van 2018.

Gemiddeld zijn er 8,7 werknemers in vaste dienst (inclusief eigenaar)

Aantal werknemers in vaste dienst

Hoeveel mensen had u in het afgelopen half jaar gemiddeld in dienst (inclusief uzelf)?

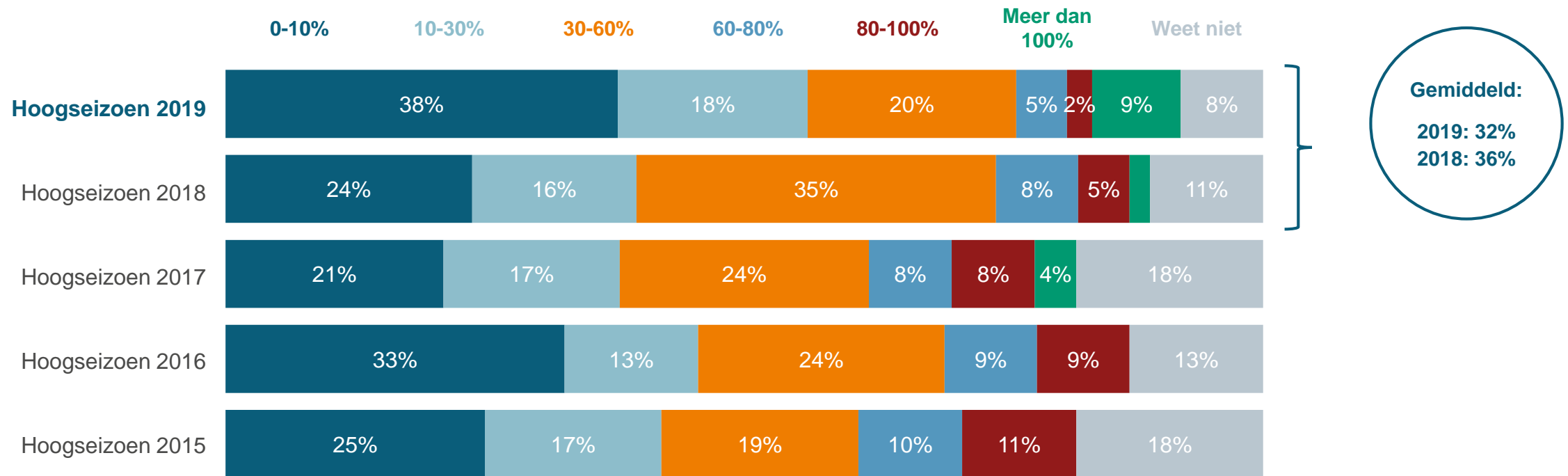

Het aantal bedrijven met een kleine flexibele schil wordt groter

Gemiddeld is de flexibele schil afgenomen van 36% naar 32%.

Flexibele schil hoogseizoen

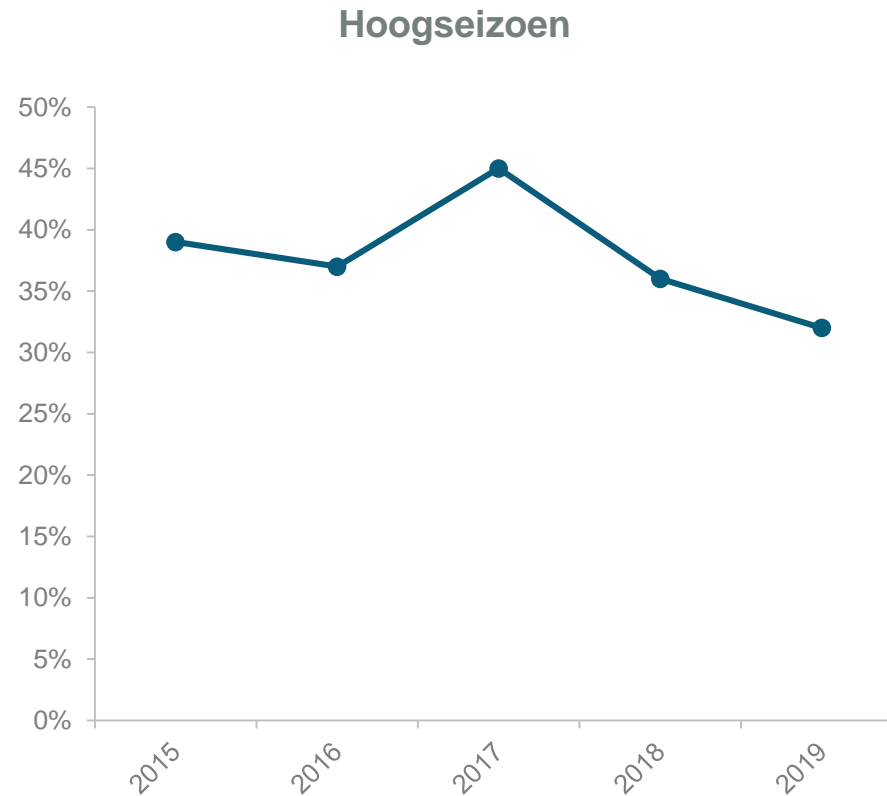
Hoe groot was in de periode april tot en met september (hoogseizoen) de flexibele schil van ZZP'ers en uitzendkrachten van uw bedrijf, ten opzichte van de vaste werknemers?

De trend in het hoogseizoen is aflopend voor de inzet van flex personeel

Flexibele schil in het hoogseizoen

Hoe groot was in de periode april 2019 tot en met september 2019 (hoogseizoen) de flexibele schil van ZZP'ers en uitzendkrachten van uw bedrijf, ten opzichte van de vaste werknemers?

Index

Key findings & aanbevelingen

Achtergrond onderzoek

Conjunctuur

Kerncijfers

Uitleg conjunctuurindicatoren

Voor de ontwikkeling en verwachtingen omtrent de **omzet en werkgelegenheid** zijn conjunctuurindicatoren berekend. Deze indicatoren zijn berekend door het saldo te nemen van het aantal ondernemers dat zegt dat de omzet dan wel de werkgelegenheid (sterk) is toegenomen en het aantal dat zegt dat de omzet dan wel de werkgelegenheid (sterk) is afgenomen. Dit betekent dus dat de percentages van de groep die heeft geantwoord met 'sterk afgenomen' en 'afgenomen' worden afgetrokken van de percentages 'sterk toegenomen' en 'toegenomen'. De groep die de optie 'gelijk gebleven' heeft gekozen, is hierbij buiten beschouwing gelaten.

De formule ziet er dus als volgt uit:

$$\text{Conjunctuur indicator} = ((\% \text{ sterk toegenomen}) + (\% \text{ toegenomen})) - ((\% \text{ sterk afgenomen}) + (\% \text{ afgenomen}))$$

De interpretatie van de conjunctuurindicatoren is als volgt:

- Op het moment dat er meer positief dan negatief gestemde ondernemers zijn, is de indicator positief (met een maximum van 100, indien iedereen positief gestemd is).
- Op het moment dat er meer negatief dan positief gestemde ondernemers zijn, is de indicator negatief (met een maximum van -100, indien iedereen negatief gestemd is).

In de figuren op de volgende pagina's worden de uitkomsten van het hoogseizoen 2019 vergeleken met de uitkomsten van het hoogseizoen 2018. Ook worden de verwachtingen vergeleken met de verwachtingen van een jaar geleden. Deze vergelijking wordt zowel voor de totale branche gemaakt als ook voor de verschillende sectoren op zich.

Bij de saldo ontwikkeling en de stemming dient wel opgemerkt te worden dat een negatief cijfer van bijvoorbeeld -15% niet betekent dat de omzet met 15% is gedaald, maar dat er meer bedrijven zijn die aangeven dat de omzet is gedaald dan bedrijven die aangeven dat de omzet is gestegen.

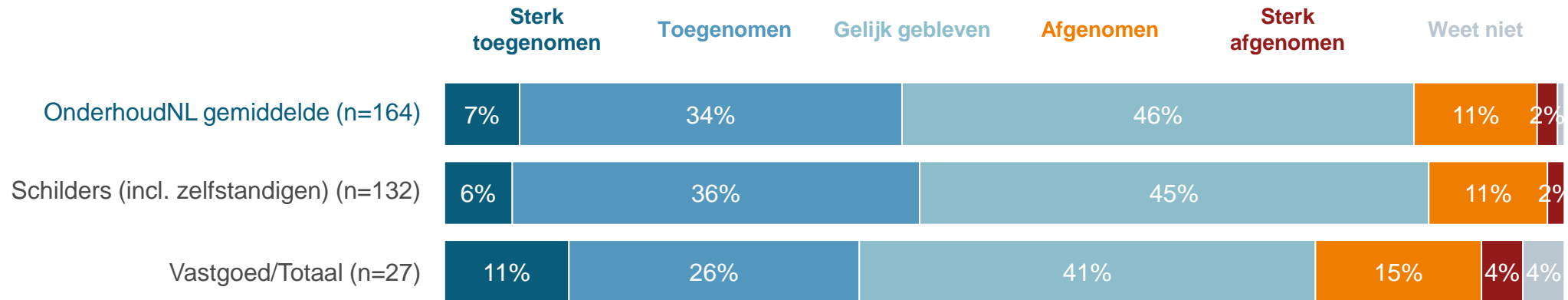

De omzetontwikkeling gaat nog altijd positief

Al is bij de meerderheid de omzet op gelijk niveau gebleven. Bedrijven met een omzetsdaling zijn er nog altijd maar weinig.

Ontwikkeling omzet hoogseizoen 2019 t.o.v hoogseizoen 2018

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld op onderstaande aspecten in de maanden april 2019 t/m september 2019 t.o.v. hoogseizoen 2018? - **OMZET**

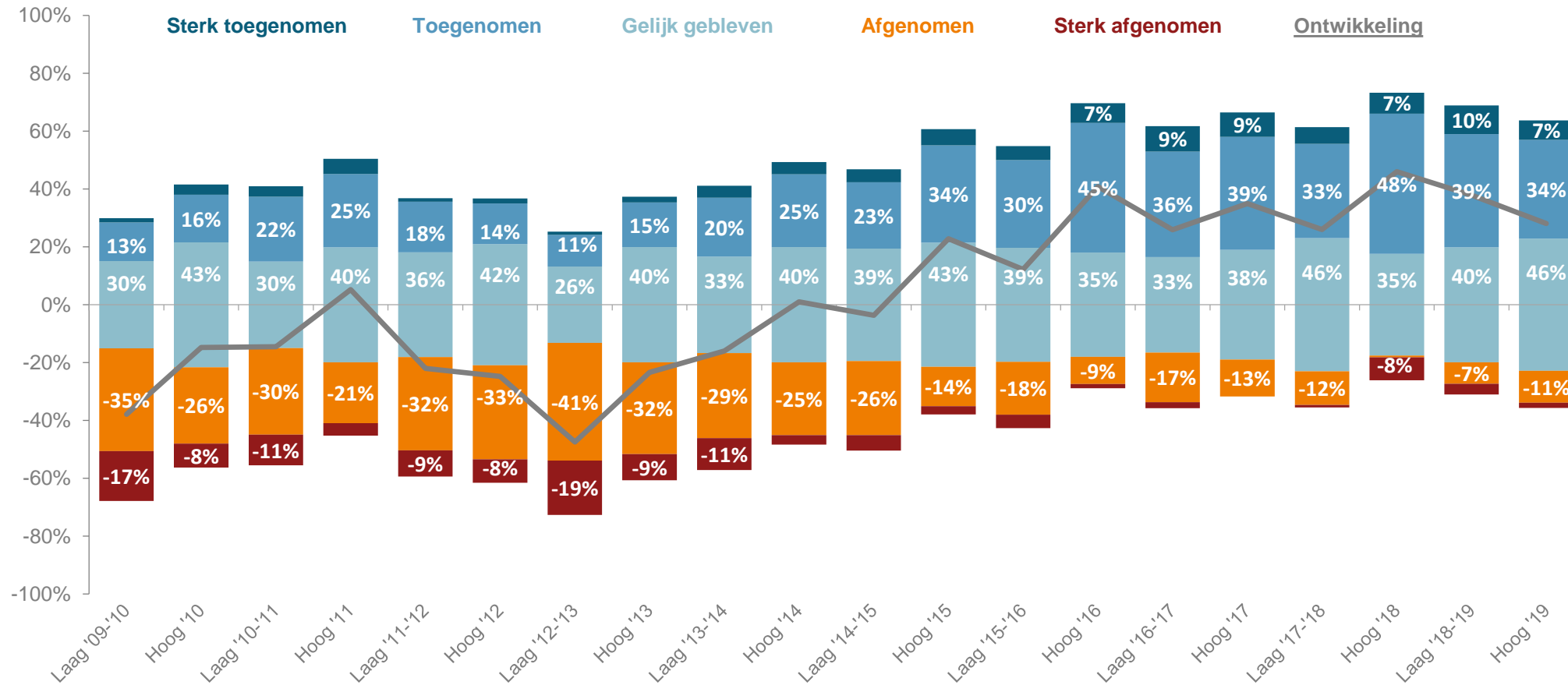

De omzetontwikkeling kent nog altijd een zeer positief saldo

Sinds het hoogseizoen van 2015 is de omzetontwikkeling positief en dat bevindt zich steeds op gelijk niveau.

Ontwikkeling omzet laagseizoen 2009-2010 tot en met hoogseizoen 2019

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld op onderstaande aspecten in de maanden april 2019 t/m september 2019 t.o.v. hoogseizoen 2018? - **OMZET**

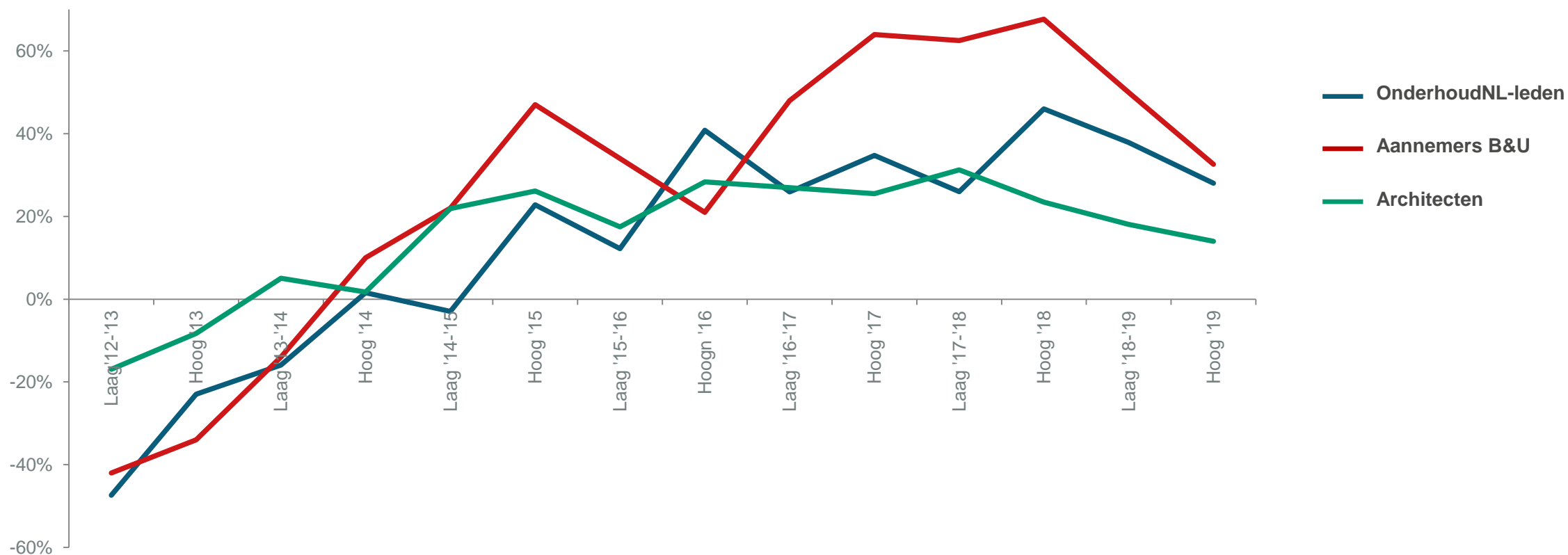

De sector laat duidelijk een afname zien van de omzetontwikkeling

Ondanks dat is er nog altijd sprake van een positief saldo bij alle marktpartijen

Ontwikkeling omzet laagseizoen 2009-2010 tot en met hoogseizoen 2019

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld op onderstaande aspecten in de maanden april 2019 t/m september 2019 t.o.v. hoogseizoen 2018?

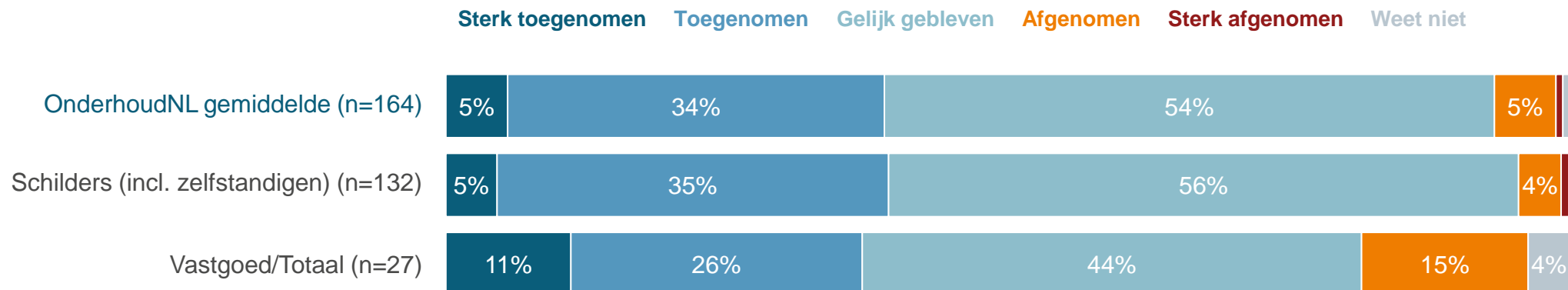

De werkgelegenheid gaat gelijk op met de omzetontwikkeling

Met name vergelijkbaar met vorig jaar. Maar weinig bedrijven zien een afname.

Ontwikkeling werkgelegenheid hoogseizoen 2019 t.o.v hoogseizoen 2018

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld op onderstaande aspecten in de maanden april 2019 t/m september 2019 t.o.v. hoogseizoen 2018? - **WERKGELEGENHEID**

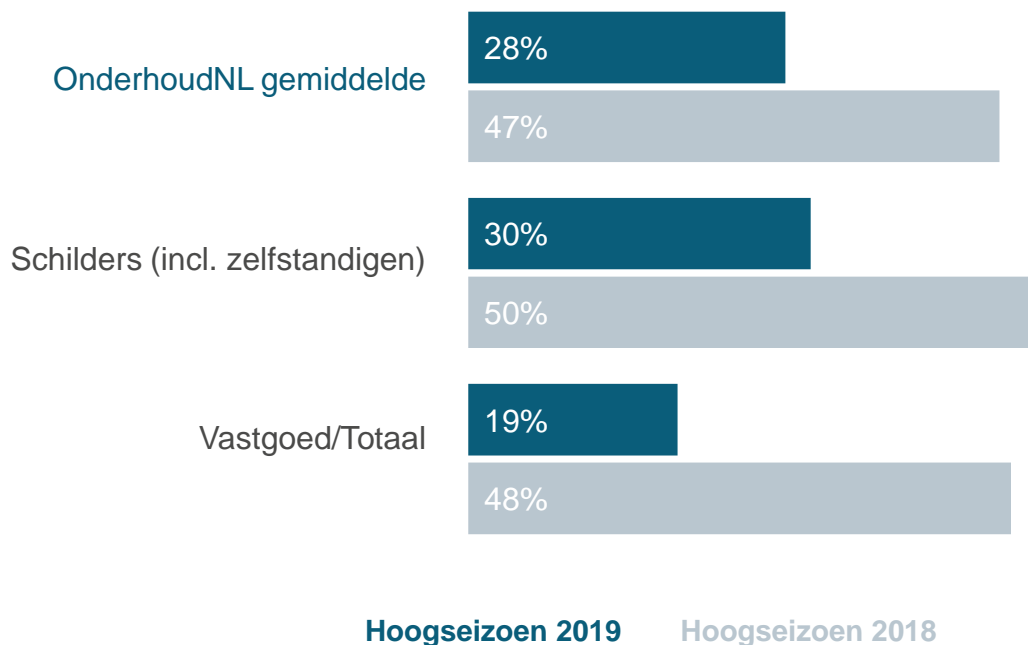

De ontwikkeling is duidelijk minder positief

Per saldo zijn de omzet en de werkgelegenheid ten opzichte van het hoogseizoen 2018 iets gedaald maar nog altijd positief.

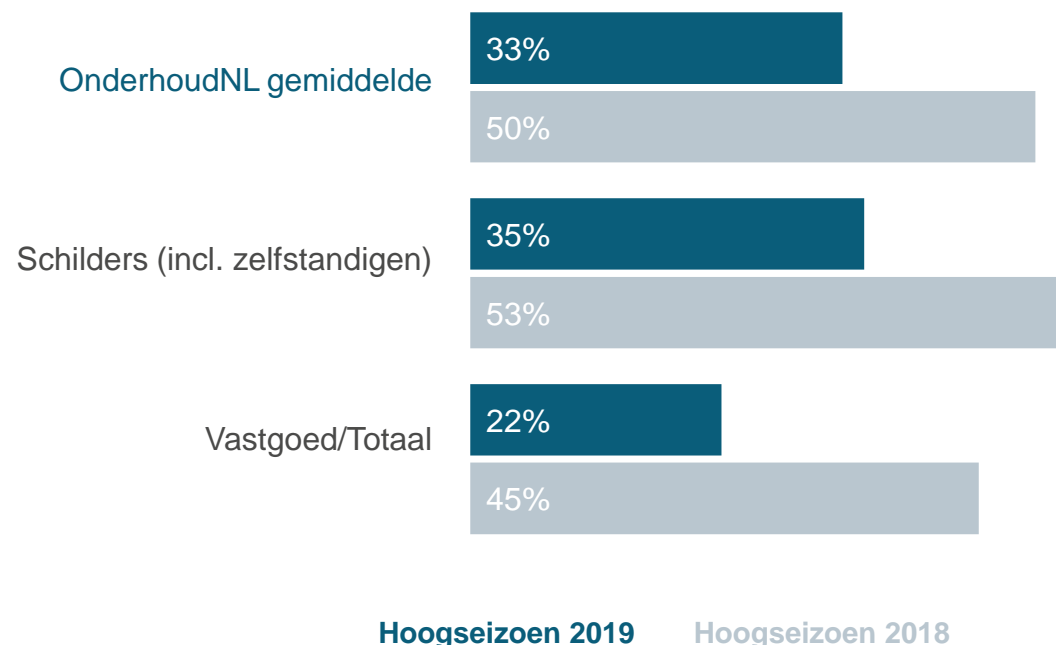
Saldo ontwikkeling **omzet**

% (sterk) toegenomen - % (sterk) afgenomen

Saldo ontwikkeling **werkgelegenheid**

% (sterk) toegenomen - % (sterk) afgenomen

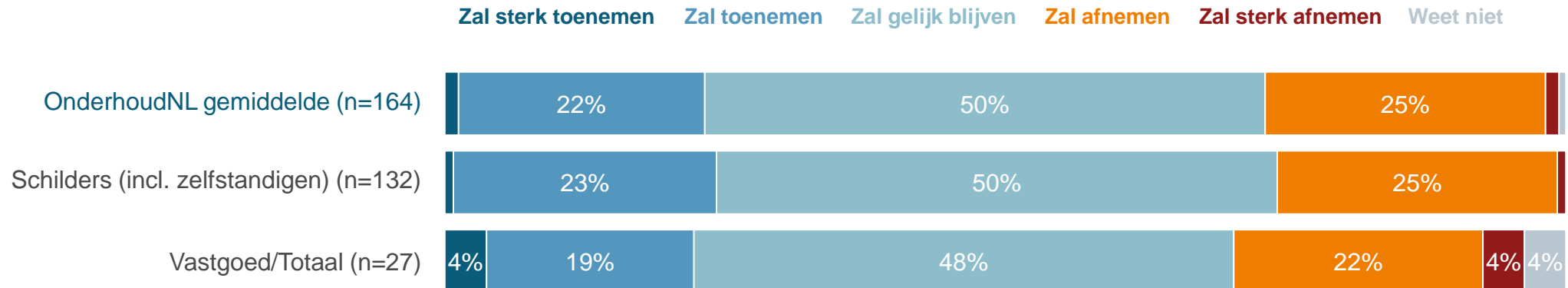

De verwachtingen voor het laagseizoen zijn duidelijk afgezwakt

Veel verwachten een gelijke omzet als een jaar geleden.

Verwachting omzet laagseizoen 2019/2020 t.o.v. laagseizoen 2018/2019

Welke verwachtingen heeft u voor onderstaande aspecten in de maanden oktober 2019 t/m maart 2020 t.o.v. dezelfde periode vorig jaar? - **OMZET**

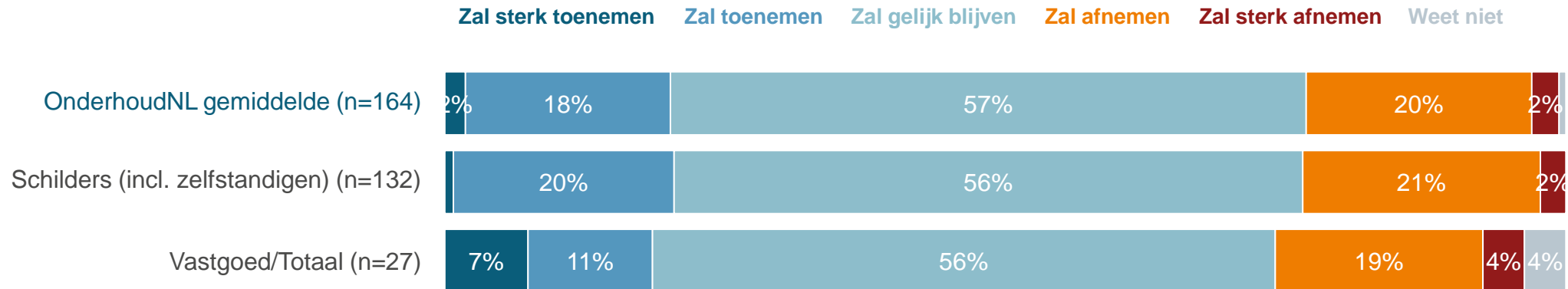

Ook de verwachtingen voor de werkgelegenheid zijn afgezwakt

Ook hier met name een gelijke druk als een jaar terug.

Verwachting werkgelegenheid laagseizoen 2019/2020 t.o.v. laagseizoen 2018/2019

Welke verwachtingen heeft u voor onderstaande aspecten in de maanden oktober 2019 t/m maart 2020 t.o.v. dezelfde periode vorig jaar? - **WERKGELEGENHEID**

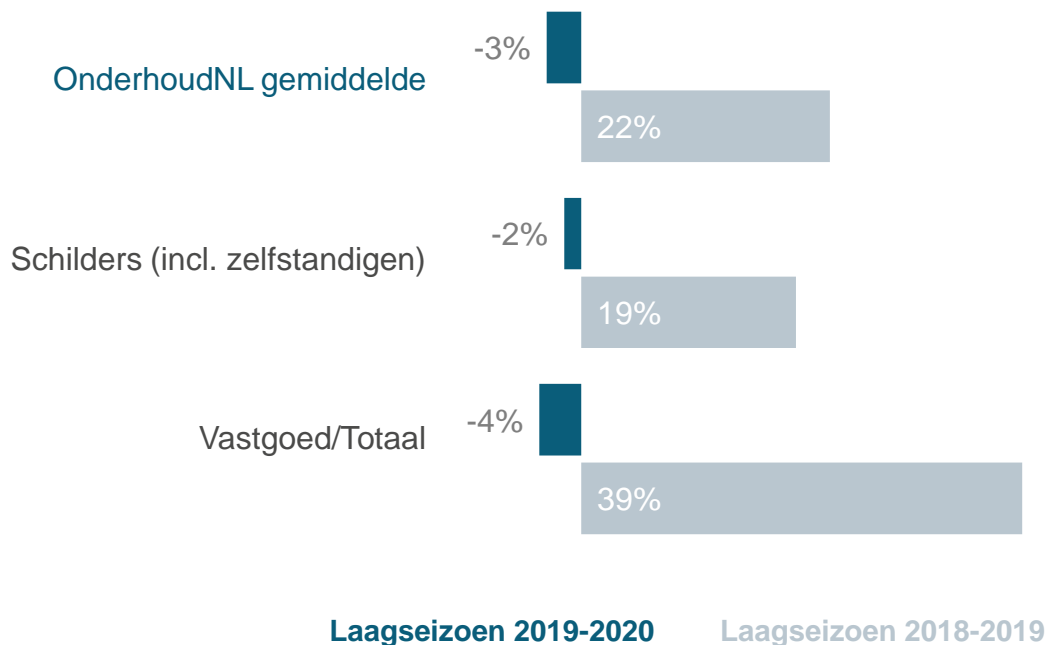

De verwachting gaat van positief naar licht negatief

Per saldo is de verwachting t.o.v. de omzet en de werkgelegenheid sinds lange tijd weer negatief.

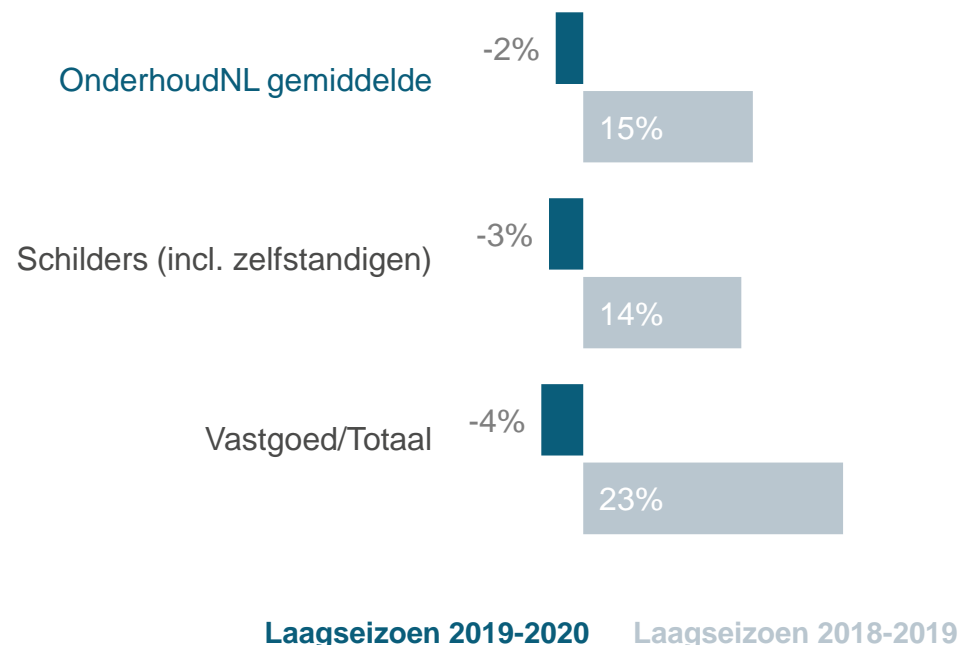
Verwachting van de **omzet**

% (sterk) toegenomen - % (sterk) afgenomen

Verwachting van de **werkgelegenheid**

% (sterk) toegenomen - % (sterk) afgenomen

De verwachtingslijn zakt met grote waarden

Het verloop van 2019 verloopt grimmig door negatieve ontwikkelingen voor met name de nieuwbouw (stikstof en PFAS). Verder lijkt de flexibele schil ook op zijn hoogtepunt. Een afzwakking van de ontwikkeling lijkt het meest realistisch.

Ontwikkeling en verwachting omzet en werkgelegenheid

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld in hoogseizoen 2019 t.o.v hoogseizoen 2018? – **OMZET en WERKGELEGENHEID**

Welke verwachting heeft u voor laagseizoen 2019/2020 t.o.v laagseizoen 2018/2019? - **OMZET en WERKGELEGENHEID**

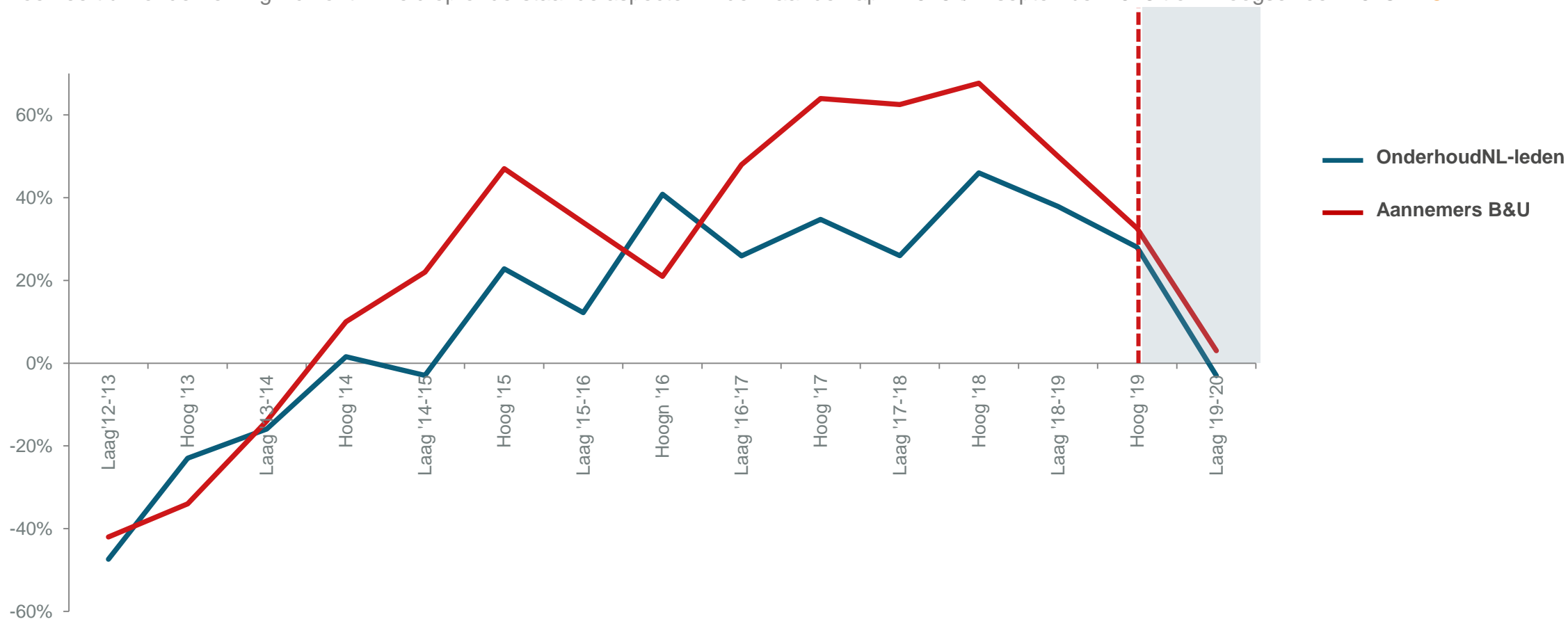

De verwachtingen onder aannemers B&U zijn net zo matig

De verwachtingen liggen zowel voor aannemers als voor OnderhoudNL-leden rond het nulpunt.

Ontwikkeling omzet laagseizoen 2009-2010 tot en met hoogseizoen 2019

Hoe heeft uw onderneming zich ontwikkeld op onderstaande aspecten in de maanden april 2019 t/m september 2019 t.o.v. hoogseizoen 2018? - **OMZET**

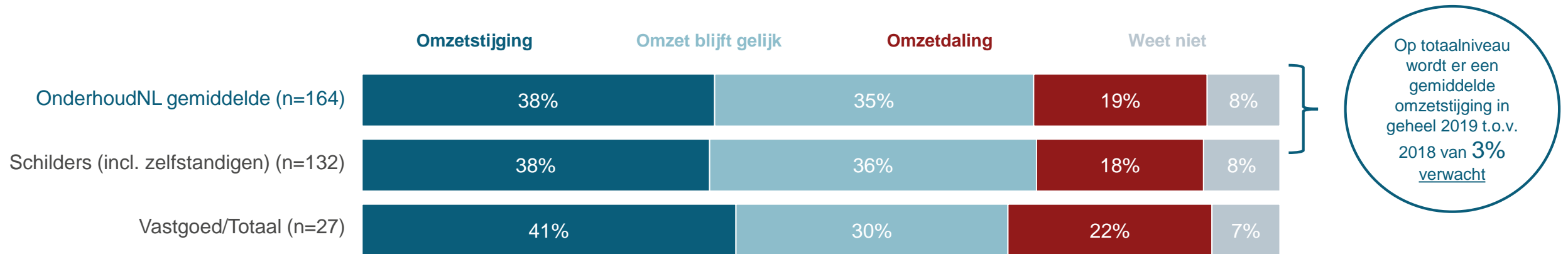

De verwachte omzetstijging in 2019 is gemiddeld 3%

Ondanks de gemiddelde stijging heeft 1 op de 5 bedrijven een minder omzet-jaar gehad ten opzichte van 2018

Omzetverwachting in **geheel 2019** t.o.v. 2018

Verwacht u voor de omzet in 2019 een stijging of een daling in vergelijking met de omzet van 2018?

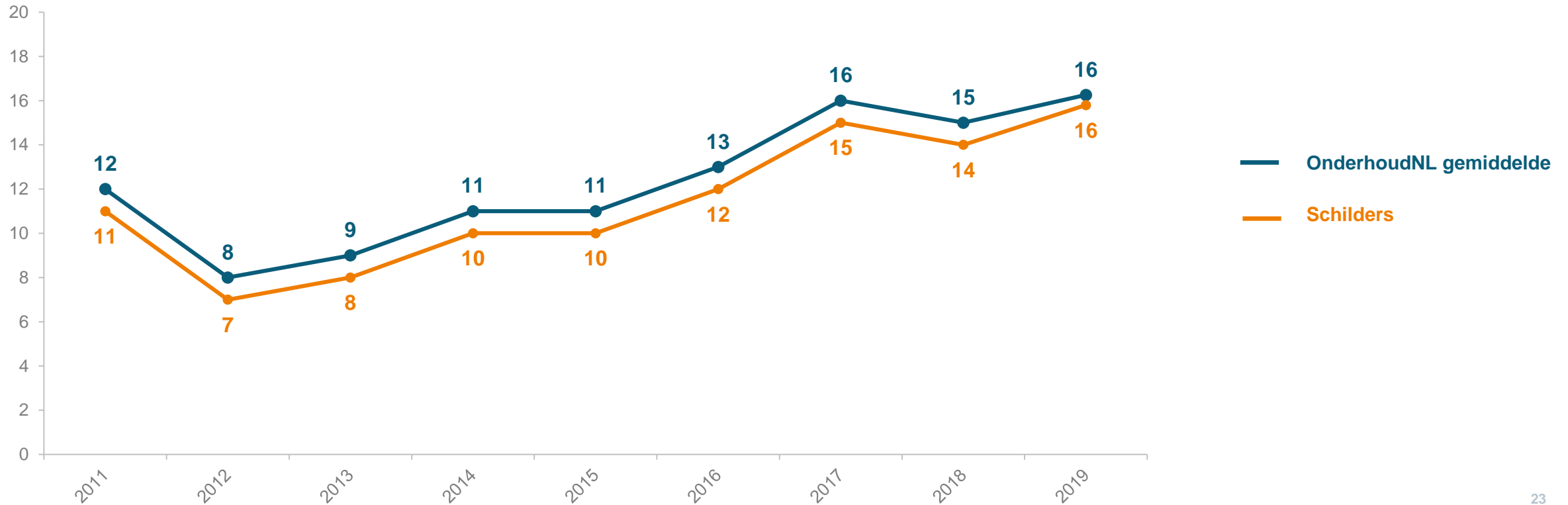
Ondanks de matige verwachting is de orderportefeuille goed gevuld

Sinds 2017 is er ruim 3,5 maand werk op voorraad

Werkvoorraad met huidige orderportefeuille

Hoeveel weken kunt u uw huidige aantal werknemers aan het werk houden als u naar uw huidige orderportefeuille kijkt?

Aantal weken

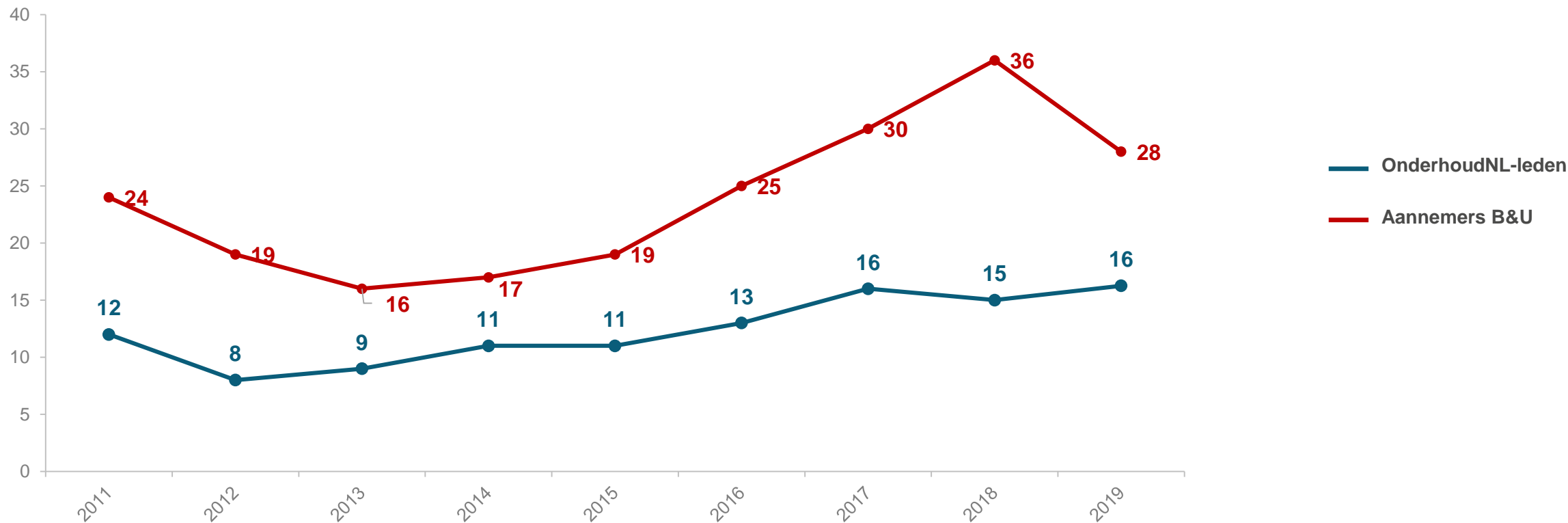
Orderportefeuille aannemers minder stabiel dan leden OnderhoudNL

Aannemers kunnen doorgaans 2 keer zolang het personeel aan het werk houden dan OnderhoudNL bedrijven.

Werkvoorraad met huidige orderportefeuille

Hoeveel weken kunt u uw huidige aantal werknemers aan het werk houden als u naar uw huidige orderportefeuille kijkt?

Aantal weken

Index

Key findings & aanbevelingen

Achtergrond onderzoek

Conjunctuur

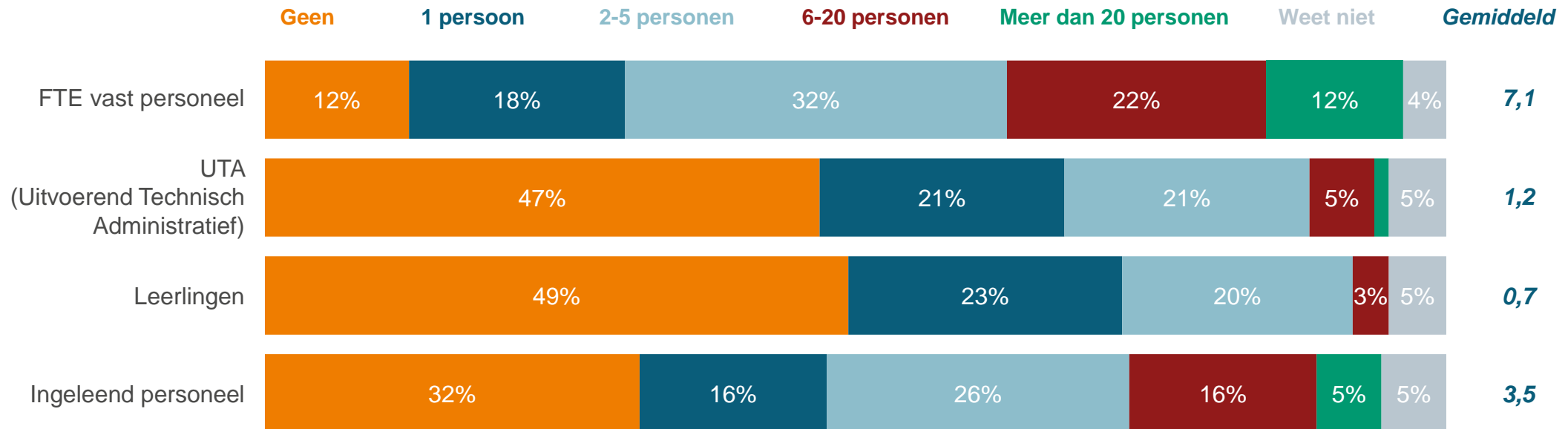
Kerncijfers

Een gemiddeld bedrijf heeft 1,2 UTA en 0,7 leerlingen in dienst

Bijna de helft van de bedrijven heeft een leerling in dienst

Het personeel van het bedrijf
Kunt u aangeven hoeveel u in het afgelopen halve jaar gemiddeld in dienst had?

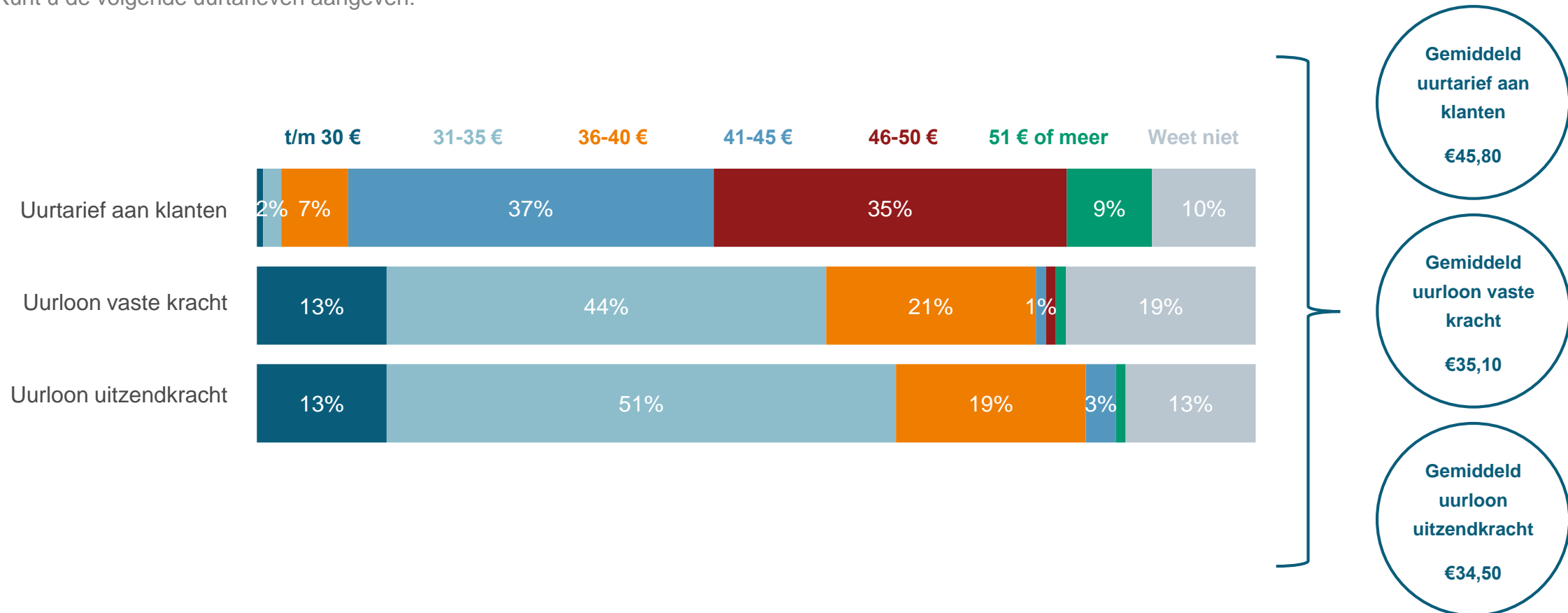

Meer dan 2/3 van de bedrijven heeft een uurloon tussen de €41 en €50

Verder is het verschil tussen een uitzendkracht en het uurloon van een vaste kracht verwaarloosbaar klein

De uurtarieven

Kunt u de volgende uurtarieven aangeven:

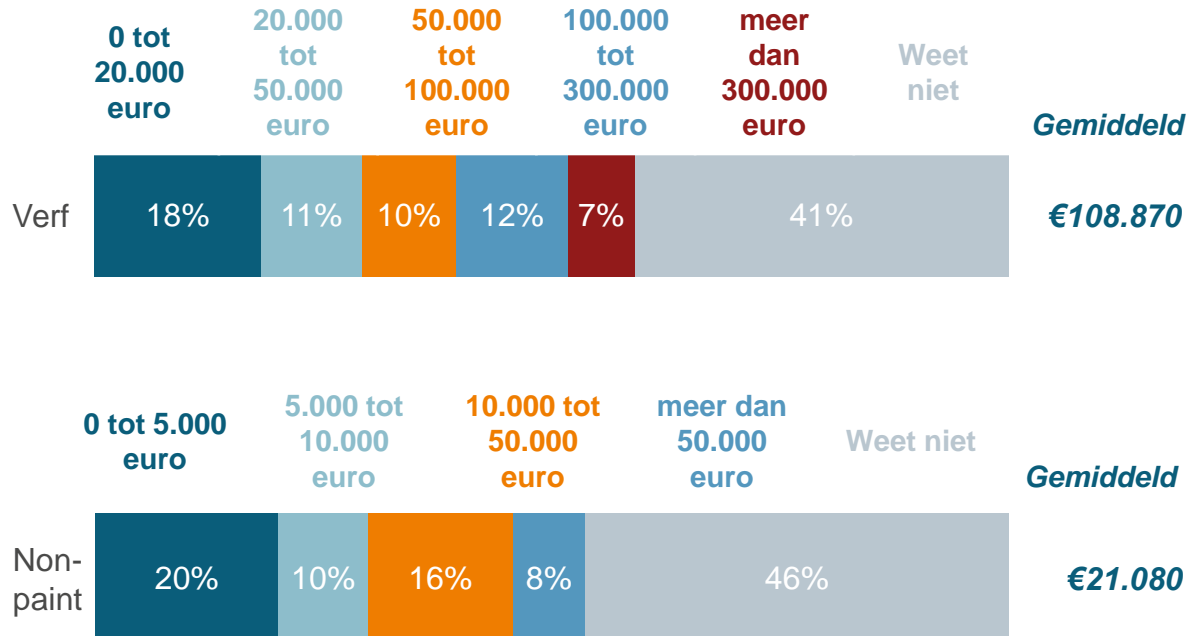

Gemiddeld geeft een bedrijf 5 keer meer uit aan verf dan non-paint

Per saldo heeft men meer uitgegeven aan zowel verf als non-paint ten opzichte van 2018

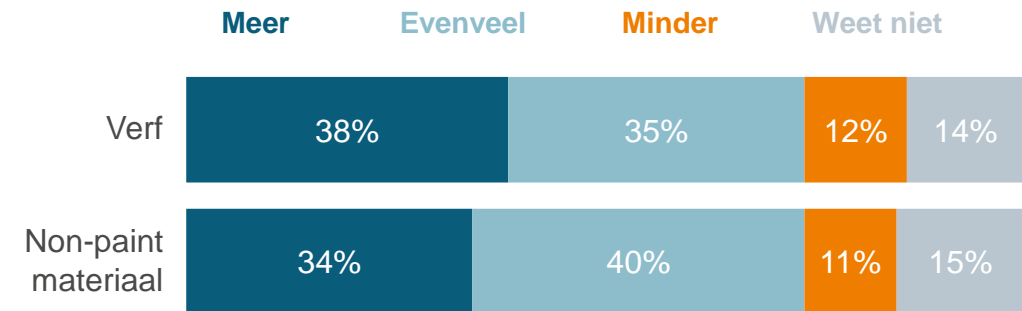
Besteding aan verf en non-paint materiaal in **geheel 2018**

Kunt u een inschatting maken hoeveel u in geheel 2018 heeft besteed aan verf en non-paint materiaal?

Besteding aan verf en non-paint materiaal **hoogseizoen 2019**

Heeft u in hoogseizoen 2019 meer of minder uitgegeven dan hoogseizoen 2018 aan verf en non-paint materiaal?

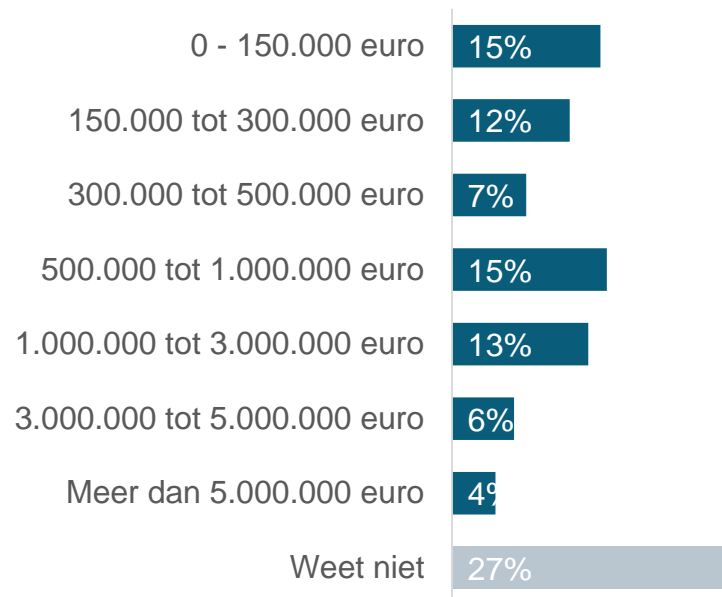
Gemiddeld heeft een OnderhoudNL-bedrijf 1,3M omzet en 112K winst

Doorgerekend betekent dat bij 2.200 leden een totale omzet van circa 3 miljard euro en 250 miljoen euro winst

Jaaromzet 2018 van OnderhoudNL leden

Wat was uw jaaromzet van 2018?

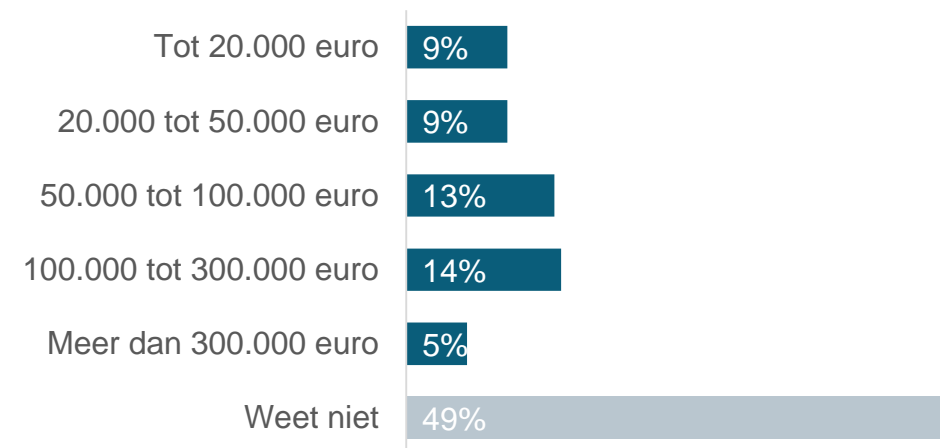
Gemiddeld: €1.334.138

Winst 2018 van OnderhoudNL leden

Wat was uw winst van 2018?

Gemiddeld: €112.030

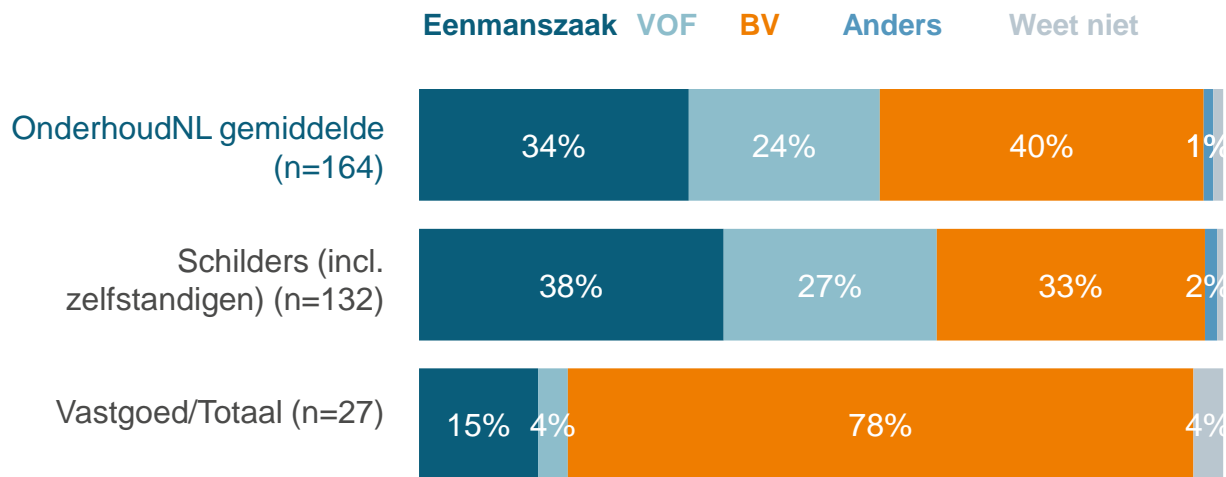
Bijna $\frac{3}{4}$ van de ZZP-ers geeft aan de winst niet te weten (of niet aan te willen geven). Voor bedrijven met meer dan 6 fte in dienst is dit aandeel veel lager (circa éénderde).

De meeste OnderhoudNL leden hebben een besloten vennootschap

Verder heeft ongeveer een derde een eenmanszaak en een kwart een VOF.

Type rechtsvorm

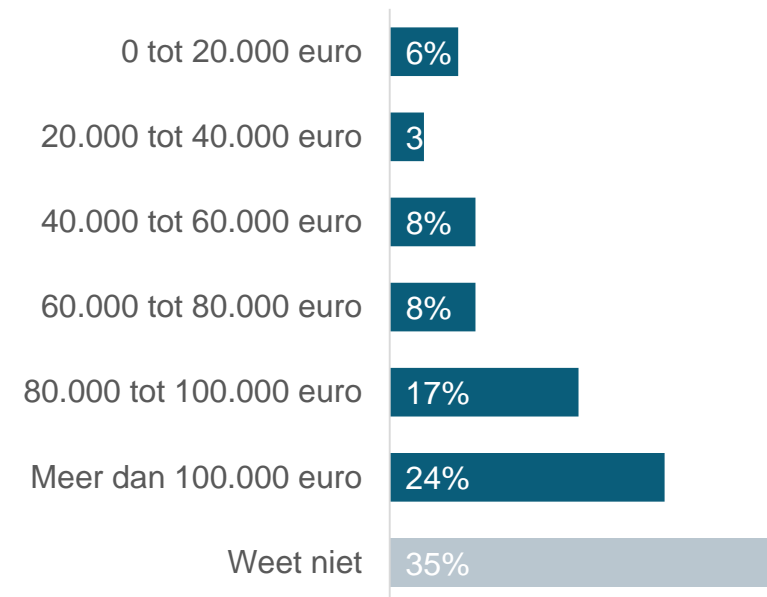
Wat voor type rechtsvorm heeft uw bedrijf?

Management fee 2018 van leden met een besloten vennootschap

Wat was uw management fee in 2018?

Gemiddeld: €103.884

Basis: n=66

USP Marketing Consultancy

© 05 March 2020, USP Marketing Consultancy B.V.

The information in this publication is strictly confidential and all relevant copyrights, database rights and other (intellectual) property rights are explicitly reserved. No part of this publication may be reproduced and/or published without the prior written permission of USP Marketing Consultancy B.V.